

Streszczenie rozprawy doktorskiej

pt. Polityka ekologiczna Republiki Białoruś (1991-2015)

Aktualność tematu badawczego. Eksploatacja środowiska, jego zasobów naturalnych nie była w historii ludzkości aktywna jak obecnie. Nie było też trudności w interakcji między człowiekiem a naturą.

Znaczenie tematu badań rozprawy wynika z wielu czynników. Nie jest przypadkiem, że w ostatnich latach ekologia stała się również sferą zwiększonego zainteresowania nauk politycznych. W ciągu ostatnich dziesięciu lat system polityczny państwa został zreformowany, ramy prawne w zakresie ochrony środowiska zostały utworzone i ulepszone, system zarządzania zmieniony, a potrzeba rozwiązania problemów środowiskowych zależy od państwa. Konieczna jest integracja ekologii, ekonomii i polityki w celu przyjęcia decyzji politycznych opartych na imperatywach środowiskowych.

Problem skuteczności wdrażania polityk środowiskowych jest równie ważny jak idea zrównoważonego rozwoju rozwijana obecnie przez społeczność międzynarodową. W celu zapewnienia rzetelnego systemu priorytetów i wskazania wszelkich modeli zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, zapewnienia racjonalnego zarządzania środowiskiem i zdrowia ludzkiego, polityka ekologiczna powinna stać się praktycznym narzędziem.

We współczesnej polityce czynnik środowiskowy stał się kluczem do rozwoju zarządzania relacjami między społeczeństwem i przyrodą w skali globalnej oraz zwiększenia współpracy międzypaństwowej w tym obszarze.

Cel badania.

Przeanalizować stan i określić cechy kształtowania i realizacji polityki środowiskowej Republiki Białoruś, biorąc pod uwagę liczne czynniki ekonomiczne, polityczne, kulturowe i inne wpływające na stopień efektywności działań państwa w zakresie ochrony środowiska.

Zadania badania:

- scharakteryzować całość problemów środowiskowych Republiki Białoruś w ich związku ze światowym kryzysem w zakresie zarządzania środowiskiem;
- przeanalizować system administracji państwowej i regulacji w dziedzinie ochrony środowiska w Republice Białoruś;
- wykonać analizę działalności partii politycznych Republiki Białoruś i ruchu ekologicznego w celu zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego państwa i poszanowania konstytucyjnych praw obywateli do korzystnego środowiska i wiarygodnych informacji o jego stanie;

- dogłębne zbadanie doświadczeń związanych z wdrażaniem państwowej polityki ochrony środowiska w Republice Białoruś;
- zidentyfikować możliwe opcje i sposoby na wyjście Republiki Białoruś z ekologicznego impasu poprzez określenie kluczowych kryteriów i wskaźników skuteczności polityki środowiskowej;
- rozważenie pozytywnych doświadczeń państwowej polityki środowiskowej wielu innych krajów, z których możliwość wykorzystania na poziomie państwowym pozwoliłaby w najbliższej przyszłości na stabilizację sytuacji środowiskowej w Republice Białoruś.

Unikalność naukowa. Przeprowadzono analizę porównawczą interpretacji pojęcia "polityka ochrony środowiska" autorów krajowych i zagranicznych, określono cechy i specyfikę nowych narzędzi politycznych i mechanizmów regulacji politycznej oraz zarządzania zasobami naturalnymi, przedstawiono praktyczne zalecenia dotyczące optymalizacji nowoczesnej polityki środowiskowej w Republice Białoruś w oparciu o priorytety krajowe.

Metodologia i metody badawcze. Do oceny poziomu aktywności polityki środowiskowej wykorzystano metody analizy porównawczej i statystycznej, a także podejście macierzowe, które pozwala nam uzyskać różne typy regionów Republiki Białoruś oraz ustalić stosunek aktywności polityki środowiskowej i innowacyjnej oraz poziomu zanieczyszczenia środowiska.

Teoretycznymi podstawami opracowania są aktualne regulacyjne akty prawne w zakresie ochrony środowiska, obejmujące Białoruś, kraje WNP i spoza obszaru WNP, prace radzieckich i rosyjskich oraz współczesnych autorów białoruskich i zagranicznych.

Struktura i zakres prac. Praca składa się ze strony tytułowej, spisu treści, wstępu, listy skrótów, głównej części, podsumowania, listy bibliograficznej. Główna część jest podzielona na 4 rozdziały. Pierwszy rozdział opisuje ogólne pojęcia polityki środowiskowej, cele i zasady, stan środowiska Republiki Białoruś, a także genezę i ewolucję polityki środowiskowej. W drugim rozdziale rozważa się definicję i koncepcję rozwoju środowiskowego, koncepcję i podstawy polityki rozwoju środowiska w Republice Białoruś, międzynarodowe aspekty polityki środowiskowej w Republice Białoruś i politykę środowiskową Unii Europejskiej. Trzeci rozdział poświęcony jest tematowi polityki środowiskowej Republiki Białoruś. Czwarty rozdział odzwierciedla niektóre instrumenty wdrażania polityk środowiskowych, w szczególności: instrumenty prawne służące wdrażaniu polityk środowiskowych i instrumenty ekonomiczne służące realizacji polityk środowiskowych oraz związek instrumentów ekonomicznych z instrumentami administracyjno-kontrolnymi służącymi realizacji polityk środowiskowych.

10.04.2019
A. Przejbyś
Aleksandra Przejbyś